

Mezinárodní rok astronomie 2009

Oběžník č. 4

1) Soutěž pro středoškolské učitele fyziky - uzávěrka 31. května

Astronomický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i. vypisuje v rámci Mezinárodního roku astronomie soutěž pro středoškolské učitele fyziky o účast v mezinárodním projektu **Hands-On Universe, Europe (EU-HOU): Bringing frontline interactive astronomy to the classroom**. Dlouhodobým cílem projektu je vzdělávání středoškolských učitelů fyziky v moderních metodách výuky astronomie. Podrobné informace lze nalézt (v angličtině) na stránkách <http://www.euhou.net>. V rámci projektu vyšle Česká republika pod záštitou Astronomického ústavu AV ČR, 4-6 zájemců z řad středoškolských učitelů fyziky na dvoudenní soustředění do Velké Británie (Cardiff, 23. - 24. srpna 2009, 2-3 osoby) a Polska (Toruň, jaro 2010, 2-3 osoby). Účastníci těchto stáží absolvují přednášky a praktická cvičení z astronomie (v anglickém jazyce) pod vedením profesionálních astronomů. Jejich povinnostmi bude v průběhu dalších dvou let:

- přeložit z angličtiny do českého jazyka (a případně obsahově upravit) výuková cvičení vytvořená v rámci projektu EU-HOU
- podílet se na překladu www stránek projektu EU-HOU do českého jazyka
- podílet se v ČR na organizaci školení a přednášek – zaměřených na používání astronomického softwaru ve výuce – pro učitele fyziky.

Podmínkou účasti je dobrá znalost angličtiny. Náklady na cestu a pobyt budou hrazeny z prostředků projektu EU-HOU. Přihlášky, tj. strukturovaný životopis (1 strana) + motivační dopis (1 strana), k účasti na soustředěních ve Velké Británii nebo Polsku je třeba zaslat do 31. května 2009 e-mailem nebo poštou na: RNDr. Bruno Jungwiert, Ph.D., Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II 1401, 141 31 Praha 4, e-mail: bruno@ig.cas.cz, tel.: 267 103 069.

2) Výstava pro veřejnost Bolidy a pády meteoritů

Výstava k 50. výročí pádu Příbramských meteoritů je v budově Akademie věd, Národní 3, Praha 1 školám a veřejnosti přístupná do pátku 22. května od 9 do 19 hodin. Vstup zdarma. Výstavu pořádají Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Muzeum Vysočiny Jihlava, p. o., Akademie věd ČR a Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

V případě zájmu existuje možnost po vzájemné individuální dohodě zapůjčit část této výstavy pro neziskové účely (bez vybírání vstupného). Kontakt: Pavel Suchan, Astronomický ústav AV ČR, suchan@astro.cz, telefon 267 103 040, 737 322 815.

Návštěvníci výstavy se seznámí s tím, co jsou to meteory a bolidy, jak se pozorují, jak probíhá pád meteoritu, jak meteory dělíme a jaké meteory byly dosud nalezeny na našem území. Hlavní pozornost je věnována jedenácti dosud známým meteoritům s rodokmenem s důrazem na historicky první z nich - Příbram, ale také na dalším meteoritu, jejichž dráhy jsou známé díky českým vědcům. Výstava dále představuje Evropskou bolidovou síť a Pouštní bolidovou síť v Austrálii, dotýká se mateřských těles meteoroidů - planetek a komet, včetně nebezpečí, jež tato tělesa představují pro život na Zemi a představuje i svědky dávného impaktu - vltavíny.

3) Plakáty Evropské kosmické agentury k dispozici

ESA poslala do ČR plakáty k Mezinárodnímu roku astronomie a ke startu kosmických dalekohledů Herschel a Planck. Řada hvězdáren si je odebrala na setkání České astronomické společnosti v Jihlavě, ale stále jich je pro vaše akce několik k dispozici. Pouze osobní odběr po dohodě (Pavel Suchan, suchan@astro.cz, 267 103 040, 737 322 815).

4) Exteriérová výstava od září volná

Exteriérová výstava obřích fotografií *Vesmír – dobrodružství objevů* je nyní k vidění do 14. června na Malinovského náměstí v Brně. Od 16. června do 31. srpna bude možné si ji prohlédnout na Masarykově náměstí v Ostravě, kde ji připravuje Ostravské muzeum spolu s Hvězdárnou a planetáriem J. Palisy. Od 1. září 2009 je zatím stále volná, zájemci necht' se hlásí u Pavla Suchana (suchan@astro.cz, 267 103 040, 737 322 815). Výstava je zapůjčována zdarma, náklady na převoz a instalaci jsou do 50 000 Kč k tíži místního pořadatele, pojištění v průběhu vystavení hradí vypůjčitel.

5) Materiály k propagaci stále k dispozici

Máte-li zájem, je možné pro vaše akce požádat o plakát Mezinárodního roku astronomie ve velikosti A 2 (složený i nesložený), brožury o stavbě jednoduchého dalekohledu, letáček A 5 a letáček k literární soutěži *Vesmír mého mládí*. Vše zdarma. Kontakt: Pavel Suchan, suchan@astro.cz, 267 103 040, 737 322 815. Pokoušíme se také najít finance k dotisku samolepek, nyní je k dispozici též varianta s webovou adresou www.astronomie2009.cz.

6) Bannery 1 x 5 m k zapůjčení

K dispozici jsou nyní 2 ks banneru Mezinárodního roku astronomie (nápis *Mezinárodní rok astronomie*, *International Year of Astronomy* a logo) o rozměrech 1 x 5 m (na šířku). K venkovnímu použití - pogumovaná textilie, oka na zavěšení, srolovatelné. Zapůjčení pro vaše akce zdarma, pouze osobní převzetí (nejsme schopni zasílat). Kontakt: Pavel Suchan, suchan@astro.cz, 267 103 040, 737 322 815.

7) Česká pošta vydala známku ke 400. výročí Keplerových zákonů

Česká pošta vydala 6. května emisi poštovních známek k Mezinárodnímu roku astronomie a ke 400. výročí vydání zákonů Johanneke Keplera, kterými se řídí pohyby planet. Na známce s nominální hodnotou 17 korun je Keplerův portrét se schematickým výkladem obou zákonů o eliptické dráze a rychlosti pohybu planet kolem Slunce. Znáмка je doplněna logem EUROPA a texty Johannes Kepler, Astronomia nova 1609 a Mezinárodní rok astronomie 2009. Astronom, matematik, fyzik a astrolog Kepler formuloval zákony o pohybu planet za svého působení v Praze u dvora císaře Rudolfa II. Habsburského.

8) Z plánovaných akcí se připravují:

Otevření Keplerova muzea v Praze připravuje Česká astronomická společnost. Původně plánované datum slavnostního otevření Keplerova muzea v Praze 14. května 2009 je posunuto. Odložení termínu bylo způsobeno zatím nedostatečnými finančními možnostmi, které se však postupně vylepšují. Stále se tedy počítá s otevřením v průběhu Mezinárodního roku astronomie 2009. Česká astronomická společnost připravila řešení, které umožní otevření muzea i s dosud nejistým financováním, za současné podpory hlavního města Prahy a Agentury ProVás. K otevření Keplerova muzea v Praze bude vydána tisková zpráva a novináři budou pozváni na slavnostní vernisáž za účasti významných hostů. Nad Mezinárodním rokem astronomie v České republice přijal záštitu také pražský primátor Pavel Bém.

V srpnu se v Praze uskuteční mezinárodní vědecká konference **Keplerův odkaz v kosmickém věku** (<http://www2.ntm.cz/projekty/kepler2009/>). Uzávěrka přihlášek je koncem května, pro české zájemce pouze o jednotlivé přednášky je možný vstup bez poplatku. Zaregistrujte se!

Mezinárodní vědecká konference **Binaries - Key to Comprehension of the Universe** se koná 8. - 12. 6. 2009 v Brně. Je zaměřená na dvojhvězdy a jejich roli v moderní astrofyzice. Již je přihlášeno 158 účastníků z 37 zemí. Více na <http://astro.physics.muni.cz/events/binkey/>.

Připravuje se také **Astronomický festival 2009**, který proběhne 10. – 13. 9. 2009 na Hvězdárně a planetáriu M. Koperníka v Brně. S odkazem na stejnojmennou akci, která se v Brně odehrála před deseti roky, se tentokrát neohlédne do minulosti, ale pokusí se stručně shrnout aktuální stav daných astronomických oborů, definovat hlavní problémy a nastínit

RNDr. Jiří Grygar, CSc.
Mezinárodní rok astronomie 2009
Předseda Českého organizačního výboru

Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.
Boční II / 1401, 141 31 Praha 4

Tel.: +420 267 103 040
E-mail: info@astronomie2009.cz
www.astronomie2009.cz

ČESKÁ REPUBLIKA
Český organizační výbor IYA2009

trendy nejbližší budoucnosti. Zpřesňování programu Astronomického festivalu 2009 můžete sledovat na stránkách <http://festival.hvezdarna.cz>.

9) Používáte zadávání do kalendáře akcí?

Na webových stránkách Mezinárodního roku astronomie www.astronomie2009.cz je možné, abyste vkládali sami svoje akce. Vložení vaší akce do systému rychle autorizuje administrátor (obrana proti vtipálkům) a akce bude po autorizaci zveřejněna. Pokud si nebudete jisti vlastním vložním, můžete pro oznámení akce použít adresu akce@astronomie2009.cz.

Pavel Suchan, místopředseda   **Jiří Grygar**, předseda   **Bruno Jungwiert**, místopředseda

Český organizační výbor Mezinárodního roku astronomie 2009
Astronomický ústav AV ČR, v.v.i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4
telefon 267 103 040, 737 322 815, e-mail: suchan@astro.cz, suchan@astro.cz